

**GRENDOVERSCHRIJDENDE WERKGROEP
KREKEN EN POLDERS**

JAARVERSLAG 2014

Colofon:

Het jaarverslag 2014 van de Grensoverschrijdende Werkgroep Kreken en Polders is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Kerngroep:

- Reinier van Nispen (voorzitter Nederlandse delegatie)
- Marloes van Tilburg (secretaris Nederlandse delegatie)
- Katrien Thomaes (voorzitter Vlaamse delegatie)
- Jeroen Van Waeyenberge (secretaris Vlaamse delegatie)
- Koen Van Driessen
- Marie-Paule De Poorter
- Ton Mouton
- Thijs Goossen
- Bart Vervaeke

Redactie:

- Marloes van Tilburg
- Reinier van Nispen

Foto's

- André van de Straat

Inhoud

1	DOELSTELLINGEN EN VOORGESCHIEDENIS	4
1.1	De instelling van het regionale grensoverschrijdende wateroverleg	4
1.2	Stroomlijning en omvorming van grensoverschrijdende overlegorganen.....	5
1.3	Huidige organisatiestructuur en werking	7
1.3.1	Werkingsgebied	7
1.3.2	Samenstelling.....	7
1.3.3	Vergaderingen.....	8
1.3.4	Taken	8
2	BESPROKEN ONDERWERPEN.....	9
3	VELDBEZOEKEN.....	13
3.1	Waterdunen, Getijdenduiker	13
3.2	Brabantse Wal	13
	GRENSOVERSCHRIJDENDE PROJECTEN	15
3.3	Water voor nu en later	15
3.4	Natuurlijk water	15
4	AFSCHEID VAN EN NIEUWE GEZICHTEN	16

1 DOELSTELLINGEN EN VOORGESCHIEDENIS

1.1 De instelling van het regionale grensoverschrijdende wateroverleg

Aan weerszijden van de grens tussen Nederland en Vlaanderen heeft de waterbeheersing noodgedwongen een zeer sterke wisselwerking. Er zijn dan ook altijd al contacten tussen beide landen nodig geweest om hierover goede afspraken te maken. Op basis daarvan kan oppervlaktewater vanuit de ene zijde worden afgevoerd naar de andere zijde. Maar ook wijzigingen van (grond)waterkwantiteit en -kwaliteit kunnen zich over de grens heen laten voelen.

Eind 1993 beslisten de Belgisch-Nederlandse Commissie voor de grensoverschrijdende onbevaarbare waterlopen en de Benelux-Werkgroep Grondwater dat er op regionaal niveau overleg gevoerd moet worden tussen de uitvoerende instanties van het waterbeheer uit beide landen. Daartoe werden vier grensoverschrijdende stroomgebiedcomités langs de Belgisch-Nederlandse grens opgericht die dienden te zorgen voor de integrale aanpak en afstemming van grensoverschrijdende waterproblematiek. De basis voor de geografische begrenzing van deze comités werd gevormd door de verbondenheid van het watersysteem binnen het gebied. Hierbij werd geheel in de lijn van de Kaderrichtlijn Water gehandeld.

Men beoogde toen ook de stroomgebiedcomités een rol te geven in de nog op te richten overlegstructuren in overeenstemming met de internationale Maas- en Schelde-verdragen, terwijl ook gepreludeerd werd op de instelling van het rivierbekkenbeleid dat plaatselijk in Vlaanderen was opgestart. Sinds enkele jaren heeft een vertegenwoordiger van de Internationale Schelde Commissie zitting in het comité en draagt zorg voor de overdracht van informatie.

In principe dienden alle bestaande grensoverschrijdende overlegstructuren rond oppervlaktewaterbeheer, grondwaterbeheer, waterkwaliteitsbeheer en natuurbeheer op regionaal niveau te worden opgenomen in de stroomgebiedcomités. Dit vergt de vertegenwoordiging van alle waterbeheerders.

Bij de oprichting werd besloten dat de stroomgebiedcomités enkel een adviserende en coördinerende rol hebben met betrekking tot afstemming van planvorming, beheer, vergunningverlening, onderzoek en uitvoering van werken.

Meer in het bijzonder richten deze taken zich op:

- het gezamenlijk uitwerken van internationale verplichtingen en afspraken zoals gemaakt in het kader van de Noordzee Ministersconferentie (gestart in 1984) en de Werkgroep "grondwater" van de BENELUX Economische Unie, evenals in EG-richtlijnen, zoals de richtlijn stedelijk afvalwater (1991), de kaderrichtlijn water (2000),...
- het afstemmen van beleidsdoelstellingen voor de grensoverschrijdende waterlopen en het grondwater;
- de opstelling van grensoverschrijdende beheerplannen;
- het regionaal afstemmen van werkzaamheden inzake de muskusrattenbestrijding;
- het initiëren van en participeren in integrale projecten voor grensoverschrijdende deelstroomgebieden;
- het voorbereiden van gemeenschappelijke Belgisch-Nederlandse projecten die in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring in het kader van het In-

terreg-programma voor de Euregio Scheldemond, de Grensbrede Samenwerking Vlaanderen-Nederland en het Benelux Middengebied en/of Maas-Rijn;

- het opstellen van een jaarlijkse rapportage.

1.2 Stroomlijning en omvorming van grensoverschrijdende overlegorganen

In 2010 keurde de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) een voorstel voor stroomlijning van het grensoverschrijdend overleg goed. Hiertoe werd besloten omdat in het verleden het grensoverschrijdend overleg met buurlanden en -gewesten in diverse vormen en met diverse intensiteit plaats vond.

Om te komen tot afstemming van grensoverschrijdend overleg op stroomgebiedniveau, bekkenniveau en waterschapsniveau, concludeerde de CIW het volgende:

- de stroomgebiedcomités, worden afgeschaft of omgevormd tot een overlegorgaan met een duidelijk mandaat en met afstemming op hoger niveau;
- via de delegatieleiders in de internationale riviercommissies wordt nieuw informeel strategisch bilateraal overleg georganiseerd. Onderwerp van dit strategisch bilateraal overleg zijn dossiers/thema's zijn die niet thuishoren in bestaande overlegfora of in de bekkenstructuren;
- de bekkencoördinatoren staan in voor de informatiedoorstroming tussen lokaal niveau en stroomgebiedniveau in verband met grensoverschrijdende dossiers;
- de bekkenbesturen voorzien een vast agendapunt rond de terugkoppeling (bottom-up en top-down) van grensoverschrijdende dossiers;
- de bekkenstructuren en waterschappen kunnen in het kader van grensoverschrijdend overleg vertegenwoordigers uit buurlanden en andere gewesten uitnodigen.

In 2011 werden er verder afspraken gemaakt over het lokaal bilateraal (evt. trilateraal) overleg in het kader van operationele, concrete aspecten. Een overzicht van hoe de wisselwerking met allerlei overlegstructuren uit het waterbeleid er langs Nederlandse en Vlaamse kant uit dient te zien, is weergegeven in bijgevoegde figuur¹. De oprichting van een 'flexibele grensoverschrijdende werkgroepstructuur' al naargelang noden in elk bekken wordt mogelijk gemaakt. De samenstelling is ambtelijk of gemengd bestuurlijk en ambtelijk. Deze flexibele werkgroep is locatie of gebieds-specifiek en/of themaspecifiek van aard. Deze kan naast bilateraal ook eventueel trilateraal samengesteld zijn. Ze ressorteren onder bekkenstructuren (Vlaanderen) of Regionaal Bestuurlijk Overleg (Nederland), waarbij terugkoppeling belangrijk is. De frequentie van de samenkomst kan variëren al naargelang de noodzaak.

Daarnaast wordt in het kader van lokaal bilateraal overleg in Vlaanderen de mogelijkheid voorzien dat Nederlandse vertegenwoordigers uitgenodigd kunnen worden op bekkenbesturen en/of ambtelijk bekkenoverleg als agendaleden. De Nederlandse waterschapsbesturen nodigen op hun beurt de bekkenbesturen uit om hun vergaderingen als agendalid bij te wonen.

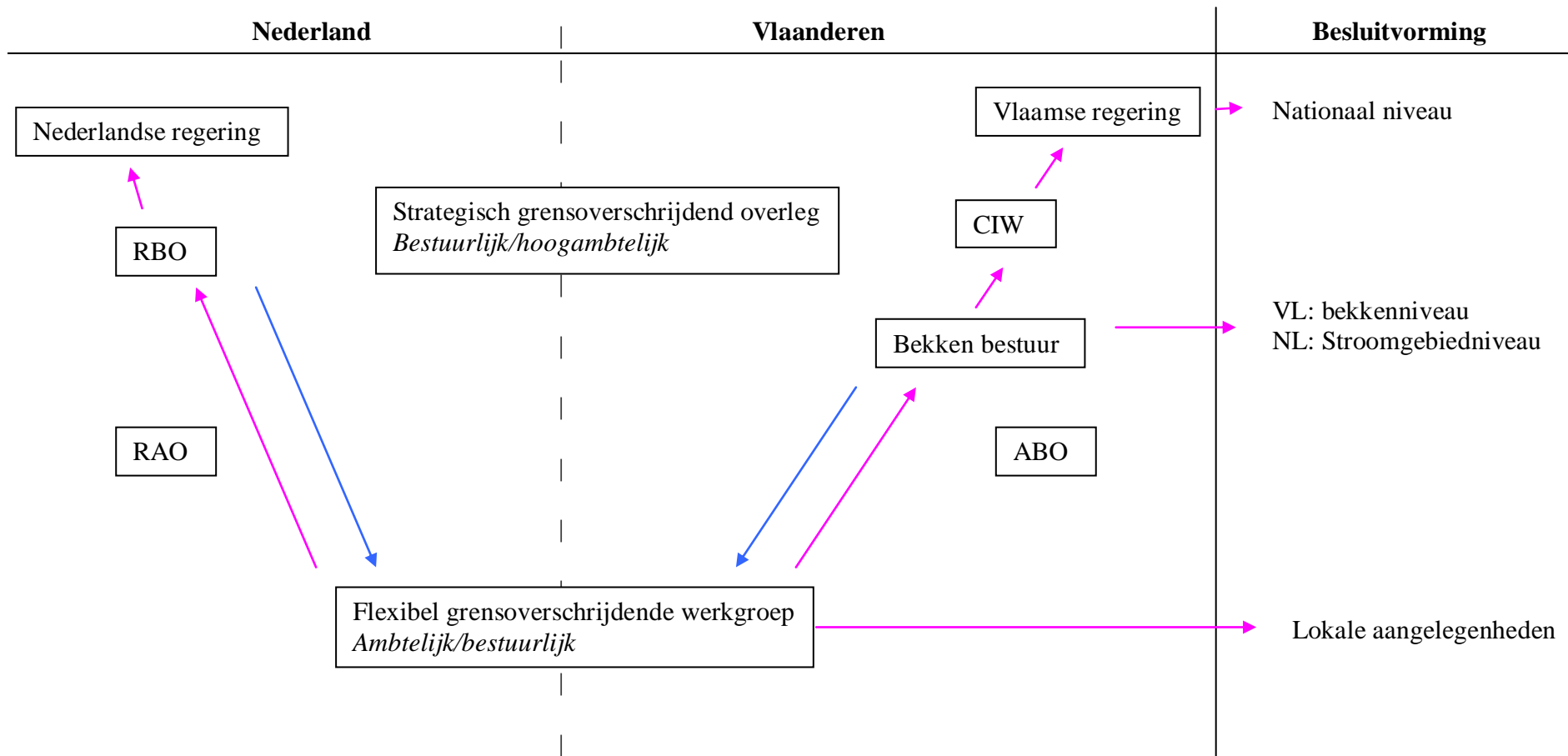
---

¹ RBO = Regionaal bestuurlijk overleg

RAO = Regionaal ambtelijk overleg

CIW = Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid

ABO = ambtelijk bekkenoverleg

—> Een RBO of Bekken bestuur besluit tot instelling van een grensoverschrijdende werkgroep

—> Besluitvorming

Op basis van de gemaakte afspraken hierboven is het Grensoverschrijdend Stroomgebiedcomité 'Kreken en Polders' omgevormd tot een flexibele grensoverschrijdende werkgroep. De organisatiestructuur en werking (zie 1.3) van het comité past volledig binnen de gemaakte afspraken. Daarom is het stroomgebiedcomité omgedoopt tot de Grensoverschrijdende Werkgroep 'Kreken en Polders'. De organisatiestructuur en werking blijft ongewijzigd, enkel de naam is veranderd. In de vergadering van 11 mei 2012 hebben de leden hun goedkeuring gegeven aan deze omvorming tot grensoverschrijdende werkgroep met een permanent karakter.

Daarnaast zijn voor het werkingsgebied van deze werkgroep reeds de formele stappen in Vlaanderen gezet opdat Nederlandse vertegenwoordigers uitgenodigd worden op de algemene bekkenvergadering en/of ambtelijk bekkenoverleg als agendaleden (deelname ivf agenda). In de praktijk is dit sinds 2011 het geval voor het Bekken van de Brugse Polders en het Bekken van de Gentse Kanalen. Het Waterschap Scheldestromen is als agendalid opgenomen in deze bekkenstructuren.

1.3 Huidige organisatiestructuur en werking

De organisatiestructuur van de grensoverschrijdende werkgroepen stond reeds beschreven in een nota van de Belgisch-Nederlandse Commissie voor de grensoverschrijdende onbevaarbare waterlopen en de Benelux-werkgroep Grondwater. Hieraan is sindsdien niets gewijzigd.

1.3.1 Werkingsgebied

Voor het Grensoverschrijdend Stroomgebiedcomité "Kreken en Polders" werd toen vermeld dat het werkingsgebied de grensstreek van de Provincie Zeeland en de Provincies Oost- en West-Vlaanderen omvat. De praktische invulling die daaraan is gegeven (zie hiervoor de rapportage voor de periode 1996 – 2000) is sindsdien enigszins geëvolueerd mede onder invloed van organisatorische aanpassingen van het waterbeheer. Gesteld mag worden dat de huidige werkgroep haar werkgebied omschrijft als het terrein in deze grensstreek waar grensoverschrijdend de invloed van het waterbeheer merkbaar is.

1.3.2 Samenstelling

De grensoverschrijdende werkgroep 'Kreken en Polders' is een ambtelijk overlegorgaan. Het is samengesteld uit instanties die verantwoordelijkheid voor beleid en beheer op het gebied van de kwantiteit en de kwaliteit van het oppervlakte- en het grondwater hebben (zie bijlage). De volgende instanties zijn hierin vertegenwoordigd:

- de betrokken bekkensecretariaten;
- de waterschapssecretariaten;
- vertegenwoordigers van polders en wateringen (oostelijk en westelijk deel van het Leopoldkanaal);
- het betrokken Nederlandse waterschap;
- de Internationale Scheldecommissie;
- de betrokken Vlaamse en Nederlandse provincies;
- de Vlaamse provinciale waterbeheerders;
- de Vlaamse en Nederlandse waterbeheerder van de onbevaarbare waterlopen (incl. grond- en oppervlaktewater);
- de Vlaamse en Nederlandse waterwegbeheerders;
- de betrokken waterketenbedrijven;

Op vraag van de leden kunnen externe deskundigen de vergadering bijwonen.

1.3.3 Vergaderingen

De Grensoverschrijdende Werkgroep "Kreken en Polders" komt twee maal per jaar bijeen. Het voorzitterschap en secretariaat rouleren per jaar. In de even jaren verzorgt de Nederlandse delegatie het voorzitterschap en het secretariaat, in de oneven jaren verzorgt de Vlaamse delegatie dit. De vergaderingen worden voorbereid door een kerngroep, bestaande uit de beide voorzitters en secretarissen en een afgevaardigde van het Nederlandse waterschap, de Provincie Oost-Vlaanderen en de VMM. Er werd in 2014 tweemaal samengekomen met de leden van de werkgroep, eenmaal op 23 mei in Nieuwvliet-Bad en eenmaal op 10 oktober in Ossendrecht. Voor het werkingsjaar 2014 heeft de Nederlandse delegatie het voorzitterschap waargenomen.

1.3.4 Taken

De werkgroep treedt niet in de plaats van de afzonderlijke waterbeherende instanties. De taak van de Grensoverschrijdende Werkgroep "Kreken en Polders" bestaat uit:

- het wederzijds informeren/ervaringsuitwisseling over alle zaken die betrekking hebben op het integrale (grond)waterbeheer en -beleid in het algemeen;
- coördineren en adviseren op het gebied van planvorming, onderzoek en de uitvoering van werken;
- het bevorderen van afstemming van de besluitvorming door de bevoegde instanties betreffende grensoverschrijdend waterbeheer;
- de afstemming van grensoverschrijdende projecten in het kader van Interreg en andere grensoverschrijdende programma's.

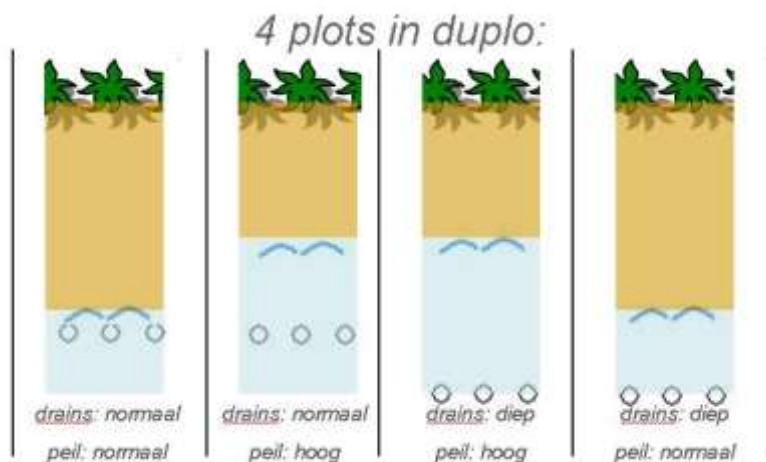
Over de werking van de werkgroep wordt er teruggekoppeld op de bekkenbesturen. De werkgroep was ook vertegenwoordigd op het ambtelijk overleg ikv de stroomlijning van het grensoverschrijdend overleg Vlaanderen-Nederland.

2 BESPROKEN ONDERWERPEN

Peilgestuurde drainage Vlaanderen-Nederland

De oppervlaktewaterkwaliteit in de Zeeuwse binnenwateren is onvoldoende. Met name stikstof overschrijdt de norm. In het kader van het KRW-maatregelenprogramma is van 2010 – 2013 een onderzoek uitgevoerd naar de waterkwaliteitseffecten van peilgestuurde diepe drainage. Hiertoe zijn op een proefveld 4 verschillende drainagevarianten (in duplo) aangelegd: drainage op normale (1,2m-mv) of grotere (1,6m-mv) diepte en een uitstroompeil op een normaal (1,2m-mv) of met peilsturing verhoogd (0,9m-mv) niveau.

Uit de proef volgt dat:

- alle drainagevarianten op kleigrond goed functioneren;
- de gewasopbrengsten geen significante verschillen tussen de varianten laten zien;
- met peilsturing meer water vastgehouden en minder afgevoerd wordt;
- met peilsturing de belasting van het oppervlaktewater met stikstof en chloride lager is.

Peilgestuurde drainage staat in Vlaanderen nog in zijn kinderschoenen. Omwille van de natte weersomstandigheden kon een proefopstelling pas halfweg het voorjaar 2013 gerealiseerd worden. Hierdoor kunnen nog geen echte conclusies getrokken worden. Eerste vaststellingen zijn dat bij een droog jaar een beperkte peilverhoging kan resulteren in een beperktere meeropbrengst van het gewas maar dat peilverhoging ook aanleiding kan geven tot meer ammonium in de bodem (laag 0-90). Er werd evenwel geen effect op N-afvoer via drainages naar het oppervlaktewater vastgesteld.

De percelen worden dit jaar verder opgevolgd. Dit seizoen zal wel volledig kunnen opgevolgd worden.

Verder kan peilgestuurde drainage gebruikt worden voor waterconservering en voor wateroverlast, maar mag de gewasopbrengst niet in gevaar komen. Er wordt wel opgemerkt dat als het gewas van het veld is het perceel wel kan dienen om water vast te houden.

Herinschaling van de waterlopen in Vlaanderen

De Provincie Oost-Vlaanderen beheert de onbevaarbare waterlopen van tweede categorie, de gemeenten die van derde categorie. Onlangs heeft de Provincie aan de gemeenten gevraagd of ze hun waterlopen aan de Provincie willen overdragen. De meeste zijn op dat aanbod ingegaan. Daardoor verhuizen veel waterlopen tegen midden 2014 van derde naar tweede categorie.

De Provincies ontvangen geen extra geld voor het beheer van de waterlopen die overgedragen worden.

De situatie is niet hetzelfde voor alle provincies. Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen wijken sterk van elkaar af. In West-Vlaanderen wordt het beheer van alle waterlopen van de derde categorie overgedragen door de gemeenten aan de provincie. Voor Oost-Vlaanderen is dit per gemeente verschillend. De Provincie Limburg is nog niet begonnen met dit proces. Nog niet alle onderhandelingen zijn klaar in de Provincie Oost-Vlaanderen en de gemeenten kunnen ook nog op een later moment beslissen over een overdracht. Sommigen hebben ook aangegeven eerst een proefperiode in te lassen.

Onderzoek watersysteem, maatregelen en peilbesluit

Waterschap Scheldestromen werkt binnen het programma 'Planvorming Wateropgave' aan het op orde brengen van het totale beheergebied (is gelijk aan provincie Zeeland). Dit wordt op een integrale manier gedaan, waarbij het peilbeheer onder dagelijkse omstandigheden, extreme omstandigheden en de waterkwaliteit samen worden meegenomen in een afgewogen maatregelenpakket per gebied. Voor 2020 moet het gebied op orde zijn, dat houdt in dat het gebied aan de normen moet voldoen. Dit resulteert in een watergebiedsplan en een peilbesluit.

Maatregelen die eventueel uitgevoerd worden, zijn: duikers verlagen, watergangen verbreden en verdiepen en automatiseren van stuwen. Er zijn natuurlijk nog veel meer mogelijke maatregelen. Per gebied wordt een maatregelenpakket samengesteld.

Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater

Het aantal verschillende stoffen dat in Zeeland de MTR overschrijdt, is afgenomen. In relatie tot de drinkwaternorm is weinig veranderd. Van de 16 probleemstoffen in 2013 worden imidacloprid, metribuzin en dithiocarbamaten het meest waargenomen. Bij 30 van de 35 meetpunten komt in 2013 tenminste één probleemstof (>MTR) voor. De akkerbouw blijkt een belangrijke bron te zijn. Risicovolle emissieroutes zijn afspoeling vanaf het perceel en emissie vanaf het erf na schoonmaken van de spuitmachine. Het verbod voor glyfosaat op verhardingen is uitgesteld tot het voorjaar van 2016.

Vanaf 1 januari 2015 mogen in Vlaanderen **geen pesticiden** meer gebruikt worden in de openbare ruimte op de volgende terreinen:

- op alle terreinen die horen bij een openbare dienst of daarvoor gebruikt worden zoals schoolterreinen, terreinen van de gemeente, zorginstellingen, perrons etc.;
- op alle terreinen gelegen in een drinkwaterbeschermingsgebied;
- in een zone van 6 meter langs oppervlaktewater zoals bijvoorbeeld grachten, waterlopen en vijvers;
- op bermen.

Enkel in specifieke gevallen zijn afwijkingen mogelijk op dit pesticidenverbod. Bijvoorbeeld bij plagen die een gevaar inhouden voor de mens inzake volksgezondheid of hygiëne of als de bestrijding onevenredig hoge kosten met zich meebrengt.

Vanaf 1 januari 2015 geldt op de overige terreinen een **minimumgebruik**:

- op verhardingen groter dan 200m²;
- op alle terreinen die toegankelijk zijn voor publiek of kwetsbare groepen.

Minimumgebruik betekent dat je pesticiden enkel op de te bestrijden planten of ongewenste dieren mag gebruiken.

In Vlaanderen is de afgelopen 10 jaar al een grote reductie bereikt. Vanaf 2015 mogen in de openbare ruimte geen pesticiden meer gebruikt worden. Maar gemeenten kunnen daar een afwijking voor aanvragen.

Meer informatie is te vinden op onderstaande website:

www.zonderisgezonder.be

Exotenbestrijding

Er is een presentatie gegeven over het bestrijden van exoten langs waterlopen in Vlaanderen. Er werd aandacht besteed aan de Reuzenbalsemien, Japanse duizendknoop en de Reuzenberenklauw.

De beste methode om Reuzenbalsemien te bestrijden is met herhaaldelijk maaien en afvoeren. Voor de Japanse duizendknoop is intensief maai-beheer en nauwlettend afvoeren van maaisel waarschijnlijk de beste methode. Bij de Reuzenberenklauw verschilt de aanpak bij hoge en lage abundantie.

Bij hoge abundantie maaien met 2 tot 3 keer nazorg. Bij lage abundantie moet geprobeerd worden om de wortel door te steken en af te voeren.

Geconcludeerd kan worden dat bestrijden van de bovenstaande exoten arbeidsintensief en kostenintensief is.

In Nederland heeft dit onderwerp ook volop de aandacht.

3 VELDBEZOEKEN

3.1 Waterdunen, Getijdenduiker

De aanleg van getijdennatuur – geulen van slik en schor (bijvoorbeeld het Verdrongen land van Saeftinghe) – maakt van Waterdunen straks een uniek natuur- en recreatiegebied. Kustversterking, natuur en recreatie gaan hand in hand in Waterdunen. Om getijdenwerking en de vorming van nieuwe natuur mogelijk te maken, is het waterschap Scheldestromen in opdracht van de Provincie Zeeland in 2012 gestart met de aanleg van een getijdenduiker. Dit is een doorlaatmiddel waardoor het water uit de Westerschelde het gebied tweemaal per dag in- en uitstroomt.

Voor verdere informatie over het project en de getijdenduiker wordt verwezen naar de volgende website:

<http://www.waterdunen.com>

3.2 Brabantse Wal

De Brabantse Wal kampt met verdroging. De provincie heeft in 2009 daarom een convenant ondertekend met onder andere waterbedrijf Evides, waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Ondanks dat het beheerplan nog niet is vastgesteld, zijn de maatregelen uit het convenant al volop in uitvoering.

Het gebied "De Brabantse Wal" valt voor het overgrote deel binnen het stroomgebied van het Nederlandse Scheldestroomgebied. Het landschappelijk gebied wordt gekenmerkt door sterke hoogteverschillen, pleistocene stuifduinen, bos en heide, stedelijk gebied en landbouw. Het gebied kent verder bijzondere natuurwaarden die tot uiting komen in - en rondom specifieke vennen. Een deel van de Brabantse Wal is dan ook aangewezen als Natura 2000 gebied. Binnen het gebied komen meerdere beleidsopgaven samen die onlosmakelijk aan elkaar hangen zoals onder andere drinkwaterwinning, instandhoudingsdoelen Natura 2000 en de Europese Kaderrichtlijn Water. Daarnaast kent het gebied ook een sterke recreatieve functie. Zuidelijk ligt onder andere het grenspark Zoom-Kalmthoutse heide

De hydrologische situatie van de Brabantse Wal is als complex te beschouwen. Er is sprake van een grondwatersysteem bestaande uit ondiepe schijn grondwaterspiegels

die wel en geen contact hebben met diepere grondwaterpakketten. Op plaatsen waar ondiepe grondwaterspiegels in contact komen met diepe grondwaterspiegels treedt kwalitatieve zoete kwel uit. Het vennen-systeem is met name bekend om de voorkomende zachtwatersoorten zoals oeverkruid en drijvende waterweegbree. Het gebied is onderhevig aan verdroging door een combinatie van grondwateronttrekkingen en versnelde afvoer van neerslagwater. Het waterschap Brabantse Delta en Evides hebben in het gebied verschillende projecten uitgevoerd die gericht zijn op het vasthouden en het infiltreren van neerslagwater. Een voorbeeld daarvan is het project "Jagersrust" en maatregelen ten gunste van het kaderrichtlijn waterlichaam en natura 2000 gebied "vennen Groote meer". Specifiek zijn de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Mosseven is voor een deel afgegraven en daardoor groter geworden;
- een variabele stuw is aangelegd en die zorgt ervoor dat het waterpeil in het Mosseven op het gewenste waterpeil blijft;
- het water wordt langer vast gehouden in het gebied;
- er wordt een nieuwe randsloot gegraven;
- het oude Moerven is open gegraven en hersteld;
- de oevers van het beekje de Heilooop worden minder stijl gemaakt en de bodem wordt verdiept;
- de bermsloten worden door het waterschap ondieper gemaakt.

De maatregelen resulteren een betere waterkwaliteit, minder verdroging en landschappelijke herinrichting. Dit leidt tot betere bescherming van de natuur en een aantrekkelijker en recreatiever landschap. In het bijzonder de werkzaamheden bij de Heilooop zorgen ervoor dat er meer water met een goede kwaliteit wordt vastgehouden in de droge gebieden. De nieuwe randsloot voert het overtollige water van omliggende landbouwpercelen af. Zo komt het voedingsrijke water niet in het nieuwe Moerven terecht en kan vegetatie zich optimaal ontwikkelen. De opgehoogde bermsloten verminderen de drainerende werking en de kwelafvoer.

De grond die bij de graafwerkzaamheden overblijft, wordt zoveel mogelijk in het nieuwe natuurgebied verwerkt in de vorm van houtwallen.

GRENDOVERSCHRJDENDE PROJECTEN

3.3 Water voor nu en later

In 2013 was het nog niet geheel duidelijk in welke richting het Interreg V-programma uitgaat. Er werd afgesproken om nog te wachten op meer duidelijkheid rond de concrete invulling van dit programma om verdere stappen te ondernemen rond het uitwerken van acties binnen het projectvoorstel "Water voor nu en later". Er werd reeds opgemerkt dat het wellicht moeilijk zal zijn om de projecten die reeds gedefinieerd zijn binnen het project "Water voor nu en later" via Interreg V te laten financieren. In 2014 zal dit verder opgevolgd en bekeken worden door de werkgroep.

3.4 Natuurlijk water

In 2009 werd het interregionaal samenwerkingsproject 'NATUURLijk Water' binnen het Interreg IV-programma goedgekeurd. Het project is bedoeld om de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland in het grensgebied te bevorderen. Het verbeteren van de waterkwaliteit in het landelijke buitengebied is één van de doelstellingen binnen het project. Welke ervaring is er aan weerszijden van de grens op vlak van afkoppelen van hemel- en afvalwater in landelijk gebied en wat kunnen we van elkaar leren wat betreft de bouw van individuele waterzuiveringssystemen?

Er werd naar de werkgroep teruggekoppeld dat de voortgang van de projecten naar tevredenheid verloopt. Desondanks is er uitstel gevraagd voor dit project. Kreekherstelprojecten, herstellen van bloemrijke dijken en verder optimaliseren van de waterkwaliteit zijn enkele concrete acties die gebeuren tussen de Zwinstreek in Vlaanderen en de Braakman in Nederland.

4 AFSCHEID VAN EN NIEUWE GEZICHTEN

Ton Mouton nam afscheid

“Kreken en polders” is in de eerste helft van de jaren '90 ontstaan. Het elkaar leren kennen en opzetten van de Euregio was een belangrijke aanleiding. Dit resulteerde in een aantal piloot projecten die verder uitgroeiden tot volwaardige grensoverschrijdende projecten. Langzamerhand kwamen er ook andere onderwerpen op tafel. Na de fusie van de waterschappen in Zeeuws-Vlaanderen is Ton namens waterschap Zeeuws-Vlaanderen deel uit gaan maken van het grensoverschrijdende overleg. Doel was het borgen van uitwisseling van informatie over allerhande onderwerpen en dit te coördineren. Hij zorgde dat mensen die iets te vertellen hadden, aanschoven bij het overleg. Ton zijn sterke kant was om mensen de ruimte en kansen te geven om te zoeken naar win- win situaties en vooral om naar de financiële middelen te zoeken om dit te realiseren. Daarbij was hij flexibel, doelgericht maar vooral consequent. Na de laatste fusie (waterschap Scheldestromen) werd Ton het aanspreekpunt voor de internationale betrekkingen en werden de overlegmomenten nog belangrijker. Naar de twee maal per jaar vergaderen én lekker eten met goede collega's/ vrienden keek hij echt uit. En de toog hoorde daar natuurlijk ook bij want van een goed glas streekbier was hij niet vies.....De opvolger van Ton is Thijs Goossen van het waterschap Scheldestromen. Wij hopen dat Thijs de gedrevenheid van Ton voor de Werkgroep Kreken en Polders kan voortzetten en heten hem hartelijk welkom.

